

"STREET ART is eerlijke kunst"

STREETARTKUNSTENAAR Banksy blijft MYSTERIE IN 'Exit Through The Gift Shop'

HASSELT - Elan Filmavonden en Kunstencentrum België brengen straks één van de meer opvallende documentaires van het afgelopen jaar. 'Exit Through The Gift Shop' handelt immers over Banksy, de geheimzinnige graffiti-artiest die overal ter wereld opduikt om de stad wat mooier te maken, of - zoals zijn tegenstanders zeggen - om ze te bevuilen. Na het zien van de film, is het mysterie Banksy nog altijd niet opgelost, maar u leerde toch (een) nieuwe kunstenaar(s) kennen.

Wie is Banksy?

Naar verluidt zou het om de 36-jarige Brit Robert Banks gaan en zou hij uit Bristol komen. Enfin, dat is toch wat de Britse krant The Guardian beweert. Andere bronnen hebben het over ene Robin Gunningham. Hij zou - vanwege een gelijkaardige stijl - geïnspireerd zijn geweest door de Parijse kunstenaar Blek Le Rat en de punkband Crass. Maar misschien is Banksy wel fotograaf Steve Lazarides. Want hij registreerde de Banksy-website www.banksy.co.uk en heeft een galerij in Soho waar originele werken van Banksy worden verkocht. In ieder geval blijft Banksy een mysterie. Bestaat hij wel echt? Is hij niet eerder een collectief voor meerdere beoefenaars van Street Art? De film probeert ons te overtuigen dat hij bestaat, maar gezien (een gemaskerde) Banksy zelf de film regisseerde, zou het wel eens kunnen dat 'hij' in zijn gekende relativiserende en humoristische stijl ons bij de neus neemt.

Geen hype

Banksy verminderde jaren geleden zijn graffitiwerk om met sjablonen te werken. Dat maakte hem pas echt bekend. Een straatartiest moet immers snel zijn, anders kan hij zijn werk niet afmaken. Over zijn aanpak vertelde Banksy - we veronderstellen toch dat hij dit gezegd heeft: "Ik gebruik wat er is en doe enkel wat nodig is. Soms betekent dat een snor tekenen op het gezicht van een meisje op een reclamepaneel, soms zweet ik dagen op één tekening. Alles draait rond efficiëntie."

Banksy ontwierp naast zijn straatkunst ook stickers, sculpturen en cd-hoesjes en publiceerde fotoboeken over zijn werk. "Street Art is één van de meer eerlijke kunstvormen van vandaag. Er gaat geen hype of elitarisme mee gemoeid en je kan je kunst tonen op de beste muren van een stad. En niemand hoeft inkomgeld te betalen."

Crimineel of artiest?

Conservatieve Britten laten er geen twijfel over bestaan. Banksy maakt Engeland vuil en zijn werk is vandalisme. Maar dat product van vandalisme brengt

wel meer op dan het item dat bevuild werd en wordt soms in musea geplaatst. Ongewild soms. Want in 2005 smokkelde Banksy zijn werk binnen in enkele musea van New York, zoals het Museum of Modern Art en het Metropolitan Museum of Art. Geen bewaker die wist hoe die kunstwerken er gekomen waren. In het Londense British Museum had Banksy al iets dergelijks gedaan. Het museum voegde het werk meteen toe aan haar permanente collectie. Banksy wordt in het kunstmilieu dus wel degelijk op handen gedragen. Zijn schilderij met een groene Mona Lisa werd verkocht voor 66.532 euro, het hoogste bedrag ooit uitgekeerd voor een Banksy-werk. De vraag blijft of de tegenstanders van Banksy ook Street Art van Picasso of Dali - indien zij zich er ooit aan hadden gewaagd - zouden laten verwijderen in naam van een schone stad. In Londen werd een Banksy-werk gebaseerd op 'Pulp Fiction' overschilderd door tegenstanders van de kunstenaar. Men schatte de schade op meer dan 400.000 euro. Maar Banksy nam wraak door een variatie van zijn eerste werk op die site aan te brengen. Het is dus meer een kwestie van officiële en niet-officiële kunst. En Banksy meandert fijntjes tussen de twee. Maar hij schippert uiteraard ook tussen kapitalisme en antikapitalisme. Zijn boodschap als lid van het anti-establishment gaat niet altijd samen met de enorme bedragen die hij voor zijn werk incasseert. Banksy verdedigt zich echter door te stellen dat hij geen auteursrechten krijgt voor zijn straatkunst

Chris CRAPS

Op 4/2 om 22.15 uur en op 7/2 om 20.30 uur in The RoxyTheatre Koersel (www.theroxytheatre.be) en 18/2 in KC België (www.kunstencentrumbelgie.com)

HET BESTE VAN BANKSY

● Banksy maakte een grappige versie van de gebroken Engelse telefooncel. Met bijhorende pikhouweel en bloedplas.

● In 2006 verving hij 500 kopieën van Paris Hiltons debuut-cd in 48 verschillende winkels in Engeland. Op de cd's die hij terugplaatste stonden zijn eigen kunstwerken en remixen van Danger Mouse.

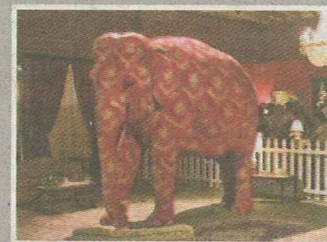
● Een schilderij met Koningin Victoria als lesbienne. Zangeres Christina Aguilera kocht het origineel en nog twee afdrucken.

● In de Londense dierentuin schilderde hij 'We're bored of fish' aan de kooien van de pinguïns. In een andere dierentuin schilderde hij bij de olifanten: 'I want out. This place is too cold. Keeper smells. Boring, boring, boring.'

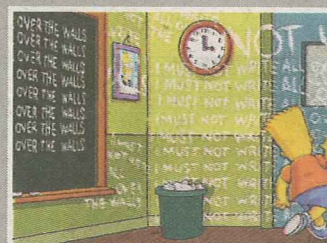

● Bang is Banksy alleszins niet. In augustus 2005 doken van hem negen werken op aan de Palestijnse zijde van de muur tussen Israël en de Palestijnse gebieden.

● In september 2006 hing hij een pop met de outfit van een Guantánamo Bay-gevangene op bij een attractie van het Disney-pretpark in Californië. De mensen van Disney konden er niet mee lachen.

● Tijdens de tentoonstelling Barely Legal in Los Angeles liet hij een levende roze olifant ('Olifant in Kamer') aanrukken.

● Banksy maakte zijn versie van de intro van The Simpsons. Daarin toont hij hoe Aziatische werkers als slaven de tekeningen voor de serie maakten en hoe levende katten in de snipperaar worden gesmeten om er Bart Simpson-poppen van te maken. Een directe verwijzing naar de berichten over merchandising van The Simpsons die in Zuid-Korea geproduceerd wordt.